

**Het openbaar onderzoek bij vergunningsaanvragen onderzocht.
Grenzen aan de plicht tot openbaar onderzoek bij vergunningsaanvragen.**

Een recent arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen (RvVb) heeft de figuur van het openbaar onderzoek nogmaals onder de aandacht gebracht.

Het openbaar onderzoek in het kader van een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag of een aanvraag tot (wijziging van) een verkavelingsvergunning maakt onlosmakelijk deel uit van deze aanvraagprocedure.

De rechtspraak heeft duidelijk gemaakt dat dit openbaar onderzoek geen verwaarloosbare pleegvorm is, wel een substantieel element van de procedure die strikt moet worden nageleefd.

Immers verschaft dit openbaar onderzoek de mogelijkheid aan andere belanghebbenden om hun bezwaren en opmerkingen te kunnen geven omtrent het aanvraagdossier zodat de overheid met kennis van zaken kan beslissen (RvVb, A/2015/0425, 14 juli 2015; RvVb, A/2011/0078, 31 mei 2011).

Bovendien volgt uit het zorgvuldigheidsbeginsel dat de overheid kennis dient te nemen van alle bezwaren en opmerkingen en dat uit de uiteindelijke beslissing moet blijken waarom deze opmerkingen en bezwaren al dan niet aanvaard werden, zonder dat het echter verplicht is op elk bezwaar afzonderlijk te antwoorden. (RvS, De Groef e.a., nr. 205.889, 28 juni 2010).

Gelet op de vereiste om het openbaar onderzoek strikt te respecteren, is het ook van belang om te weten wat deze verplichting precies inhoudt.

Twee punten verdienen nadere toelichting:

- Niet alle aanvragen moeten worden onderworpen aan een openbaar onderzoek.

Het schoolvoorbeeld van een situatie waarbij geen openbaar onderzoek vereist is, betreft de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning voor een perceel dat is gesitueerd binnen een niet vervallen verkavelingsvergunning.

Welke andere uitzonderingen er gelden kan u nalezen in artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 betreffende openbaar onderzoek over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning. ([Klik voor het besluit](#))

- Bij heel wat gemeentebesturen bestaat er onzekerheid rond de vraag of het volledige aanvraagdossier dan wel slechts bepaalde onderdelen ter inzage moeten worden gelegd tijdens de periode van het openbaar onderzoek.

Een recent arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen van 9 juni 2015 verschaft op dit punt meer duidelijkheid (RvVb, A/2015/0344, 9 juni 2015).

Kort samengevat moest de raad uitspraak doen over een situatie waarbij werd aangeklaagd dat het georganiseerde openbaar onderzoek gebrekkig was doordat het aanvraagformulier, de aanstijplijst hemelwater, de bij de aanvraag gevoegde foto's, het statistisch formulier en de aanvullende motiveringsnota van de aanvrager niet ter inzage waren gelegd.

De verzoekende partijen lieten een gerechtsdeurwaarder vaststellen dat er enkel zeven plannen en een beschrijvende nota ter inzage werden aangeboden.

De Raad stelde echter vast dat dit in het gegeven dossier voldoende was.

Op basis van de plannen en de beschrijvende nota wisten de verzoekende partijen immers exact wat de aanvraag inhield. Het doel van het openbaar onderzoek was dan ook bereikt: het verstrekken van de nodige inlichtingen en gegevens die de belanghebbenden in concreto toeliet om hun bezwaren en opmerkingen te formuleren.

Maar de raad gaat in haar beslissing nog een stap verder en stelt dat indien er in het aanvraagdossier gegevens zouden ontbreken, dit op zich de wettigheid van een vergunning niet aantast wanneer kan worden vastgesteld dat de overheid, ondanks deze lacunes, met kennis van zake heeft kunnen beslissen.

Er kan dan ook begrepen worden dat de Raad geen al te formalistische benadering van het openbaar onderzoek aanhoudt.

Het aanvechten van een vergunning op basis van louter formalistische argumenten in verband met het openbaar onderzoek houdt derhalve zeker geen garantie op succes in.

Uiteraard zal de 30-dagen termijn voor inzage moeten gerespecteerd worden, maar lijkt het niet het vereiste dat het gehele aanvraagdossier ter inzage wordt gelegd.

De overheid kan volstaan met het ter inzage geven van de essentiële elementen zoals de bouwplannen en de beschrijvende nota.

Dit neemt niet weg dat sommige dossiers ook andere elementen van de aanvraag essentieel zouden kunnen zijn, bijvoorbeeld de aanstipijst voor de toepassing van de hemelwaterverordening, in een aanvraag welk voorziet in aanzienlijke bijkomende oppervlakten aan verhardingen en dakvlakken.

De vergunningsverlenende overheid die haar aanvragers niet wil opzadelen met een nodeloos risico op rechtsonzekerheid, doet er dan ook goed aan om een zo ruim mogelijk dossier ter inzage te geven in het kader van het openbaar onderzoek.

Evert Vervaet